

У НОВОМ САДУ У СУБОТОУ 25. ЈАНУАРА 1892.

ГОД. XVII.

ПОЗОРНИЦЕ

БРОЈ 12.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свагда је дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

ЋУШКА У ЖИВОТУ И НА ПОЗОРНИЦИ.

Кад се догоди нешто необично у животу, тада људи претурају по памети и траже нешто слично томе, као да све оно, што се данас забива у свету, мора увек бити слика из прошлости.

То је у неколико истине, па за то тај поглед у прошлост има смисла.

Данас имамо разлога да то учинимо. У Француској се десило нешто, што заиста не спада у обичне, свакидашње до-гађаје: министар Констан ћуштио је ујавној седници скупштинској посланика и пљесак те ћушке одјекнуо је у дневној штампи, умногостручен као ехо, кроз цео свет. Министарска ћушка већ је класификована: она је убројава у историске ћушки.

Таквих ћушака има подоста, а по неке од њих прећле су из историје или из историског предања и у књижевност.

Две ћушки прославиле су се и на позорници: ћушка из „Сида“ и из „Грофа Есекса“. Прва је од ванредно трагичне по-следице. Родриго, син Дијегов, воли Кимену, ћерку грофа Гормаса, а Гормас диже руку на Дијега. Песник каже то отворено и јасно: један ћуши другога. Оваква поруга мора се опрати крвљу. Смртна завада између те две породице, сукоб између детиње љубави и љубави према вереници, трагична игра између појмова о части и тежње срца — читав свет драмске поезије изазват је у овом случају једним прозаичним ударом длана, и да није ћушке, не би било ни „Сида“. Управо човек не разуме за што је Волтер толико замерао томе. Он, као дете фини-

јег и елегантнијег века, налази, да се на позорици не сме дозволити такав покрет руке, а најмање у трагедији. „Глумци долазе у неприлику, не знају како да ударе ћушку него је само маркирају“, — вели Волтер. Лесинг, који на вишеместа своје драматургије говори о трагичној ћушци Дијеговој и Есексовој, одговара овако: Глумци би већ знали како треба дати ћушку, али нико не ће да је прими ни у туђе име“.

У таквој прилици глумцу мора заиста бити врло непријатно, да његово рођено тело постане оруђе његове вештине, и ми бисмо могли овом приликом испричати историју неког немачког оперског певача, који се једном устезао да пева Лепорела за то, што Лепорела туку, а он је — глумац — племићког рода, па не може као племић дозволити, да га пред публиком туку. Одговор се сам каже! Нека такав господин не иде у глумце. „Кад прави Дијего и прави Есекс“ — вели Лесинг — „морају да приме ћушку, шта имају против тога они, што их представљају? Кад ћушка има приступа на двору, мора га имати и на позорници.“

Ћушка у „Есексу“ свакојако је блаже врсте, јер долази од женске руке. Не удара само краљица Јелисавета свога поданика, него више удара увређена жена свог младога љубазника. То је ћушка љубоморе, ћушка незадовољене страсти.

У историји француског, шпанског и руског двора има таквих ћушака на туџе. На сувременој позорници оне се ретко

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

46. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТПЛАТЕ.

Пре поласка позоришне дружине на пут претпоследња представа.

У НОВОМ САДУ У СУБОТУ 25. ЈАНУАРА 1892.

ПРВИ ПУТ:

НЕМАЊА.

Историјска драма у 5 чинова, написао М. Цветић. (Наградила управа кр. српског народног позоришта са 1000 динара.) — Редитељ: Добриновић.

ОСОБЕ:

Радослав III., краљ српски	Карапетровић.	Витез Првошев	Станковић.
Иваниш, краљев син	Станковић.	Отрок, после пехарник Немањић	Добриновић.
Драгош, велики и независни кнез Хума и Требиња	Миљковић.	Посланик грчки	Стефановић.
Завид,	Марковић.	Стражар	Илић.
Срасимир,	Васиљевић.	Сокальник	Стојковић.
Првош, Немања,	Спасић. Цветић.	Краљица Бојана, жена краља Радослава	С. Вујићка.
Мудрослав, протопоц, логотет Немањин	Лукић.	Деспа, њена кћи	Т. Лукићка.
Мирко, велики судија	Славнић.	Божана, мати Немањина	Д. Ружићка.
Мутимир, пехарник Немањин	Рајковић.	Ана, сестра Немањина	С. Миљковићка.
Голубан, штитонопа Немањин	Бакаловић.	Ана, кћи Драгошева	С. Бакаловићка.
Жупан приштински	Илић.	Марија, њена пратиља	К. Жикићка.
Вођ краљевих војника	Т. Станковић.	Придворник краљев	З. Стефановићка.
Жупани, војводе, велика и мала властела. Војници: Краљеви, Немањини, Првошеви и Завидови.		Себри, сокальници, меропси и отроци.	

Догађа се: први чин: у граду Немањином на Расини. — Други чин: у краљевом двору у Дукљи. — Трећи чин: у врту и двору Завидовом, у стбном граду Раси. — Четврти чин: у граду Немањином и у рашким врлетима. — Пети чин: у престоној дворани краљевој у Дукљи. — Време: XII. век.

Управа кр. српског народног позоришта у Београду из љубави према нашем по зоришту уступила је за ову представу целу за тај комад зготвљену богату позоришну гардеробу с целим сјајним прибором заједно.

Г. Милош Цветић, редитељ кр. српског народног позоришта у Београду у улози Немање као гост.

У недељу 26. јавуара пре поласка позоришне дружине на пут последња представа, а по други пут: „Немања.“ Историјска драма у 5 чинова, написао Милош Цветић. (Наградила управа кр. српског народног позоришта са 1000 динара).

Војничка музика петроварадинске пешачке пуковније бр. 70. свираће ове комаде:
 1. „Ој, Бановци.“ Марш, од Шуберта. — 2. „Немањино коло,“ од Чижека. — 3. „Словенске песме.“ Потпури, од Драгона. — 4. „Каватина“ из опере: „Chi dura vince,“ од Ричија. — 5. „Домовини и љуби.“ Песма, од Ивана пл. Зајца.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.